

๔. ล้มละลาย

คณะกก.กฤษฎีกา ผู้มีอำนาจยังมีได้สั่งให้ออกจากราชการและต่อมาศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายแล้ว ถือได้ว่าผู้นั้นพ้นสภาพการเป็นบุคคลล้มละลายแล้ว จึงไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากเป็นบุคคลล้มละลายอีกต่อไป ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

บันทึก

เรื่อง คุณสมบัติการเป็นข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ (กรณี
ข้าราชการครูถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ปกปิด ที่ นร ๐๒๐๓ (คก.ส) /๒๐๗๐๙
ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอ
เรื่องข้าราชการครูถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยมีข้อเท็จจริง
ว่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีหนังสือ ปกปิด ที่ ศธ ๑๔๘๒/๑๙๖๕ ลงวันที่
๒๘ เมษายน ๒๕๓๒ และปกปิด ที่ ศธ ๑๔๘๒/๖๒๕๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ทหารือสำนักงาน
ก.ค. กรณี นาย..... ข้าราชการครูในสังกัดถูกศาลจังหวัดมุกดาหารพิพากษาให้เป็นบุคคล
ล้มละลาย ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน นาย..... ได้ฎีกา ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา
นาย..... ประนอมหนี้ได้ ศาลจึงมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย กรณีจึงมีปัญหาว่าจะถือว่า
นาย..... เป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๓ (๙) ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา
๔๒ ต้องสั่งให้ออกจากราชการโดยพลันตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.
๒๕๒๓ หรือไม่ซึ่ง ก.ค.ได้พิจารณาแล้วมีมติว่าเมื่อคดีถึงที่สุดโดยศาลอุทธรณ์พิพากษายืนให้นาย
..... เป็นบุคคลล้มละลาย แต่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ยังไม่ได้สั่งให้นาย.....
ออกจากราชการโดยพลันตามมาตรา ๕๖ ประกอบกับมาตรา ๒๓ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ เนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปจนต่อมาศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย
เพราะนาย..... ประนอมหนี้ (ภายหลังล้มละลาย) ได้ ถือว่าปัจจุบันนาย..... ไม่
เป็นบุคคลล้มละลายและไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๓ (๙) แล้ว ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม
มาตรา ๔๒ จึงไม่อาจสั่งให้นาย..... ออกจากราชการตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ แต่โดยที่มติ ก.ค.ดังกล่าวเป็นการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่
เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ซึ่งตามมาตรา ๗ (๓)
แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติว่าจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงใช้บังคับ
ได้ กระทรวงศึกษาธิการจึงขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำมติ ก.ค.ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี
พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณารองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีฝ่ายสังคมและกฎหมายได้รับเรื่องดังกล่าวแล้ว ได้ประชุมพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ และมีมติให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายในประเด็นว่า

๑. เมื่อศาลจังหวัดมุกดาหารมีคำพิพากษาให้นาย... เป็นบุคคลล้มละลาย และศาลอุทธรณ์พิพากษายืน นาย... เป็นบุคคลล้มละลายตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๒๓ (๙) แล้วหรือไม่ และในระหว่างศาลฎีกาพิจารณา นายสุรยุทธฯ ประνομหนี่ได้ และขอถอนฎีกา ศาลฎีกาสั่งจำหน่ายคดี และศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย กรณีเช่นนี้จะถือว่า นายสุรยุทธฯ ยังไม่เป็นคนล้มละลาย กรณีจึงไม่ต้องตามมาตรา ๒๓ (๙) ได้หรือไม่

๒. หากนาย... เป็นบุคคลล้มละลายตามข้อ ๑ ผู้บังคับบัญชาจะต้องสั่งให้นาย... ออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไปตามนัยมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือไม่ หากต้องสั่งให้ออกจากราชการ ต้องสั่งเมื่อใด

๓. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาต้องสั่งให้นาย... ออกจากราชการเพราะเป็นบุคคลล้มละลายตามข้อ ๒ หากผู้บังคับบัญชาไม่ได้สั่งให้ออกจากราชการขณะเป็นบุคคลล้มละลายและต่อมาภายหลังศาลได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการตามนัยมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้หรือไม่

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาดังกล่าวเพื่อนำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาฯ ฝ่ายสังคมและกฎหมายพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาข้อหารือดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงาน ก.ค.) แล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ปัญหาที่ว่า เมื่อศาลจังหวัดมุกดาหารมีคำพิพากษาให้นาย... เป็นบุคคลล้มละลายและศาลอุทธรณ์พิพากษายืน นาย... เป็นบุคคลล้มละลายตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๒๓ (๙)[๑] แล้วหรือไม่ และในระหว่างศาลฎีกาพิจารณา นาย... ประνομหนี่ได้และขอถอนฎีกาศาลฎีกาสั่งจำหน่ายคดี และศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย กรณีเช่นนี้จะถือว่านาย... ยังไม่เป็นคนล้มละลายกรณีจึงไม่ต้องตามมาตรา ๒๓ (๙) ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อศาลจังหวัดมุกดาหารมีคำพิพากษาให้นาย... เป็นบุคคลล้มละลาย นาย... จึงมีสภาพเป็นบุคคลล้มละลายตามนัยมาตรา ๒๓ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และจะพ้นสภาพจากการเป็นบุคคลล้มละลายเมื่อศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย

๒. ปัญหาที่ว่า หากนาย ก. เป็นบุคคลล้มละลายตามข้อ ๑ ผู้บังคับบัญชาจะต้องสั่งให้นาย ก. ออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไปตามนัยมาตรา ๕๖[๒] แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือไม่ หากต้องสั่งให้ออกจากราชการต้องสั่งเมื่อใด นั้น เห็นว่า เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้นายสุรยุทธฯ เป็นบุคคลล้มละลายตามข้อ ๑ แล้ว ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๔๒ ก็มีอำนาจสั่งให้นาย ก. ออกจากราชการครูได้ตามนัยมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และสามารถสั่งให้นายสุรยุทธฯ ออกจากราชการได้ภายหลังจากศาล จังหวัดมุกดาหารมีคำพิพากษาให้นาย ก. เป็นบุคคลล้มละลาย โดยไม่จำเป็นต้องรอการสั่งไว้จนคดีถึง ที่สุดในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา เพราะในคดีล้มละลายไม่มีการทะเลาะการบังคับคดีระหว่างการอุทธรณ์หรือฎีกา

๓. ปัญหาที่ว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาต้องสั่งให้นายสุรยุทธฯ ออกจากราชการเพราะเป็น บุคคลล้มละลายตามข้อ ๒ หากผู้บังคับบัญชาไม่ได้สั่งให้ออกจากราชการขณะเป็นบุคคลล้มละลาย และ ต่อมาภายหลังศาลได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายแล้วเช่นนี้ ผู้บังคับบัญชาจะมีอำนาจสั่งให้ออกจาก ราชการตามนัยมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้หรือไม่นั้น เห็นว่า เมื่อศาลจังหวัดมุกดาหารมีคำพิพากษาให้นาย ก. เป็นบุคคลล้มละลายแล้ว แต่ผู้มีอำนาจสั่ง บรรจุตามมาตรา ๔๒ มิได้สั่งให้นาย ก. ออกจากราชการจนนาย ก. ประนอมหนีภายหลังการ ล้มละลายได้ตามนัยมาตรา ๖๓[๓] แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และศาลมีคำสั่ง ยกเลิกการล้มละลายของนาย ก. แล้ว ในกรณีเช่นนี้ถือได้ว่านาย ก. พ้นจากสภาพการเป็น บุคคลล้มละลายแล้ว จึงไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามนัยมาตรา ๒๓ (๙) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ จึงไม่อาจสั่งให้นาย ก. ออกจากราชการตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้

(ลงชื่อ) ม.ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา